

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/4/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216783
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312216783.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Dariny Vargovej a členiek senátu JUDr. Marty Molnárovej a JUDr. Dany Kálnayovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o. Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 4. septembra 2013 č. k. 12C/76/2013-43, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal toho, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 125,- eur titulom majetkovej škody a sumy 330,- eur titulom nemajetkovej ujmy. O náhrade trov konania súd rozhodol tak, že odporcovi nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozsudku súd prvého stupňa okrem iného uviedol, že navrhovateľ sa domáhal náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu s poukazom na ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podstatou sporu bolo teda zistiť, či nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie poverenia pre súdneho exekútora spôsobilo navrhovateľovi škodu a nemajetkovú ujmu, ktorých sa v predmetnej veci domáha, pričom dôkazná povinnosť bola na strane navrhovateľa. Štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci v prípade, ak došlo k nezákonnému rozhodnutiu alebo nesprávne úradnému postupu, ak došlo ku vzniku škody a medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou je príčinná súvislosť, pričom všetky tieto tri podmienky musia byť splnené súčasne. Zodpovednosť za škodu v zmysle vyššie citovaného zákona je koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda vznikla a je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba skúmať, či v komplexe do úvahy prichádzajúcich skutočností existuje ako (priama) príčina škody skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Teda nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa vyššie citovaného zákona len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené práve (iba) týmto postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku navrhovateľa rozhodujúcim, t. j. ak by nedošlo k nesprávne úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil. V prípade, ak by navrhovateľovi vznikla škoda, mal mať dôkazy, ktorými by ju preukázal. Za daného stavu nie je zrejmé, ako dospel k výške ním tvrdenej škody, ktorá nebola nijako preukázaná, pretože navrhovateľ žiadnym spôsobom zníženie svojho majetku

nepreukázal. Navrhovateľ svoje tvrdenia o škode v podanom návrhu iba všeobecne popísal, ale ani v jednom prípade ich nijako nedokladoval a určenie výšky škody v podanom návrhu nie je dôkazom o vzniknutej škode. Bolo povinnosťou navrhovateľa, aby spolu s návrhom predložil dôkazy ujmy, resp. uviedol také skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné posúdiť vznik a rozsah ujmy. Súd však nevidel ani dôvod, aby sa výškou škody vôbec zaoberal, nakoľko mal za to, že ku vzniku škody nedošlo.

V ďalšej časti odôvodnenia svojho rozsudku súd prvého stupňa uviedol, že z pripojeného exekučného spisu zistil, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok a zisťoval iba to, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, z akého dôvodu, či sa táto zákonom stanovená lehota vzťahuje na vyporiadanie sa súdu so žiadosťou exekútora, či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Súd prvého stupňa bol toho názoru, že zákonom stanovená 15 dňová lehota na udelenie poverenia pre súdneho exekútora neplatí v exekučných konaniach, v ktorých je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, pričom táto výnimka bola do zákona zavedená s účinnosťou od 01. 06. 2010 a vzťahuje sa i na exekučné konania začaté pred účinnosťou zákona č. 144/2010 Z. z. V čase podania žiadosti súdneho exekútora o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie, teda lehota na vydanie poverenia v prípade rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu ani neexistovala.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku zároveň uviedol, že v predmetnej veci exekučný súd o žiadosti súdneho exekútora rozhodol po dvoch mesiacoch od jej podania, čo nemožno považovať za neprimeranú lehotu na rozhodnutie a nestotožnil sa ani s názorom navrhovateľa, že by mu v dôsledku tohto postupu súdu mohla vzniknúť škoda alebo nemajetková ujma, pretože táto nezávisí automaticky len od zistenia nedodržania zákonnej, či primeranej lehoty, ale aj od okolností, na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy.

V závere odôvodnenia svojho rozsudku súd prvého stupňa uviedol, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovania veci bez zbytočných prietahov, je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä pokiaľ ide o zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu. Súd v konaní o náhrade škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. nie je kompetentný preskúmať iné súdne konanie, pretože to môže urobiť len Ústavný súd SR na základe ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na základe sťažnosti na prietahy v konaní.

Po právnej stránke súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ustanovení § 4 ods. 1 písm. a/, bod 1, § 5 ods. 1, 3, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a niektorých zákonov, v znení platnom v čase začatia konania a podania návrhu na vydanie poverenia, § 41 ods. 1, 2 písm. c/, d/, a i/, § 44 ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov. Nepriznanie náhrady trov konania odporcovi súd odôvodnil ust. § 142 ods. 1 OSP a uviedol, že úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne nevznikli a žiadne trovy konania si ani neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že ako účastníkovi konania mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, nedostatočne zistil skutkový stav a zároveň súdu prvého stupňa vytkol neúplne zistený skutkový stav veci, pretože súd nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a tiež bol toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K dôvodom odvolania bližšie uviedol, že zásadne namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je podľa názoru odporcu možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 vyššie citovaného zákona v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom

ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Ďalej odporca v podanom odvolaní namietal, že súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd však nemohol založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Navrhovateľ nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať, a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite. Preto aj ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal, aby boli použité v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemohla nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote.

Odporca zároveň namietal, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Mal za to, že právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý bol z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného.

K zamietnutiu návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania navrhovateľ uviedol, že súd prvého stupňa mu takto znemožnil objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku, pričom na zamietnutie znaleckého dokazovania neboli žiadne udržateľné dôvody, nakoľko takéto dokazovanie je na mieste nariadiť tam, kde je výšku škody potrebné určiť s použitím odborných znalostí, ktorá právna veda neposkytuje. Opätovne zdôraznil, že súd založil svoje rozhodnutie na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

V ďalšej časti svojho odvolania navrhovateľ vytýkal, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd mal podľa neho aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda boli neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nebolo možné založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd svojimi úvahami úplne negoval doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá bola základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory. Tento súd tiež uviedol, že „dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie vecí v primeranej lehote“.

S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca k odvolaniu navrhovateľa nepodal vyjadrenie.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania navrhovateľa, ako i súdom prvého stupňa zisteným skutkovým stavom (ust. § 212 ods. 1, § 213 ods. 1 OSP bez výnimiek uvedených v ust. § 213 ods. 2 až 7 OSP) a po zistení, že odvolanie navrhovateľa bolo podané v zákonom stanovenej lehote a spĺňa zákonom stanovené náležitosti (ust. § 201 ods. 1, § 204 ods. 1, § 205 a nasl. OSP), vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil (ust. § 214 ods. 2 OSP pri dodržaní ust. § 156 ods. 3 OSP). Po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa ako i konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a po prejednaní vecí dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku zo dňa 04. 09. 2013 nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil, nakoľko súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav vecí a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd takto rozhodol pomerom hlasov 3 : 0, a to s poukazom na ust. § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ktoré ale nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver a svoje rozhodnutie vo veci samej náležite a správne odôvodnil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo veci samej v tom smere, že navrhovateľ v predmetnej veci nepreukázal splnenie zákonom stanovených podmienok na priznanie uplatneného nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy (predovšetkým nepreukázal samotný vznik škody a nemajetkovej ujmy), a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd uvádza, že navrhovateľ sa v predmetnom konaní domáhal náhrady majetkovej škody 125,- eur a nemajetkovej ujmy 330,- eur z dôvodu ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 14Er/104/2009. Majetková škoda 125,- eur podľa tvrdenia navrhovateľa predstavovala náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Tieto náklady pozostávali podľa navrhovateľa zo sumy 70,- eur vynaloženej na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, zo sumy 40,- eur vynaloženej na udržiavanie a správu informačného systému a zo sumy 15,- eur vynaloženej na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovovaním urgencií adresovaných exekučnému súdu a na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Navrhovateľ v podanom návrhu tvrdil, že táto suma by ho nezaťažila, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o udelení poverenia by dodržal zákonom stanovenú lehotu. Odvolací súd k tomu uvádza, že i keď je nepochybné, že exekučný súd o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenej mu dňa 10. 03. 2009, nerozhodol v zákonom stanovenej lehote, ale dňa 20. 05. 2009, z tohto ešte nemožno vyvodiť vznik škody na strane navrhovateľa v tom zmysle, ako ju má na zreteli ust. § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Je toho názoru, že majetkovú škodu v sume 125,- eur vyčíslenú navrhovateľom nemožno považovať za skutočnú škodu, nakoľko navrhovateľ vznik škody v tejto sume žiadnym spôsobom nepreukázal. Navrhovateľom vyčíslená výška škody je spochybnená i s poukazom na obsah spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 14Er/104/2009, v ktorom sa nenachádzajú žiadne navrhovateľom tvrdené písomné urgencie adresované exekučnému súdu, čo znamená, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal vynaloženie ním tvrdených nákladov spojených s administratívnym spracovaním textov urgencií, vyhotovovaním urgencií a nákladov spojených s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Pre priznanie náhrady

škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok (nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody) a v prípade, ak chýba čo len jedna z týchto podmienok, náhradu škody nie je možné priznať, pričom dôkazné bremeno spočíva na poškodenom, teda na navrhovateľovi. Navyše exekučné konanie sa ešte neskončilo, nie je teda zrejмый jeho výsledok, a navrhovateľ sa potom nemôže domáhať náhrady ním tvrdenej fiktívnej škody, ktorá mu podľa jeho názoru mala vzniknúť.

K navrhovateľom uplatnenej nemajetkovej ujmy v sume 330,- eur (t. j. 660,- eur ročne : 12 mesiacov x 6 mesiacov navrhovateľom tvrdenej nečinnosti exekučného súdu, pričom podľa jeho tvrdenia vychádzal z judikatúry Ústavného súdu SR, ktorý za primerané finančné zadosťučinenie a satisfakciu považuje sumu 660,- eur ročne) odvolací súd na doplnenie dôvodov uvedených v rozsudku súdu prvého stupňa uvádza, že všetky nálezy Ústavného súdu SR (senátu III. ÚS), na ktoré navrhovateľ poukazoval v podanom návrhu sa týkajú fyzických osôb, ktorým bolo priznané finančné zadosťučinenie za zbytočné prietahy v konaní. Taktiež ust. § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je (okrem písm. b/) formulované tak, že výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na doterajší život poškodeného a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení, z čoho je teda zrejmé, že tieto okolnosti sa týkajú fyzickej osoby. Nemajetkovú ujmu v peniazoch však za určitých okolností možno priznať i právnickej osobe, a to s poukazom na závažnosť vzniknutej ujmy a so zreteľom na konkrétne okolnosti, za ktorých k nej došlo. V dôsledku nedodržania zákonom stanovenej lehoty na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie teda automaticky nevzniká nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ návrh na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodňoval vyvolaním rizík (zánik povinného, zmarenie účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvenca povinného), ako i neexistenciou vnútroštátneho účinného prostriedku nápravy vzniknutej situácie, zásahom do jeho nárokov a práv, vyvolaním frustrácie, úzkosti, nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, zánikom jeho už vytvorených podnikateľských aktivít a neistotou v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Odvolací súd v predmetnej veci opätovne poukazuje na tú skutočnosť, že žiadosť súdneho exekútora v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 14Er/104/2009 bola doručená exekučnému súdu dňa 10. 03. 2009 a súd vydal poverenie dňa 20. 05. 2009, teda po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na vydanie poverenia, ale nie viac ako 6 mesiacov, ako to tvrdí navrhovateľ a túto okolnosť je tiež potrebné vziať do úvahy pri rozhodovaní o uplatnenom nároku navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy. V predmetnej exekučnej veci však neboli konštatované prietahy v konaní a nejedná sa ani o dlhotrvajúcu neistotu navrhovateľa, ktorá by mu prípadne mohla spôsobiť značné ťažkosti a ovplyvniť jeho podnikateľské aktivity (naďalej poskytuje úvery), resp. ovplyvniť správanie jeho štatutárnych zástupcov, pričom neboli preukázané ani riziká, na ktoré navrhovateľ poukazoval. Navyše je potrebné uviesť, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy (ktorú ale navrhovateľ nepreukázal), nie prípadná náhrada škody (II. ÚS 58/02, III. ÚS 111/02).

V neposlednom rade odvolací súd poukazuje na samotný exekučný titul, na základe ktorého exekučný súd vydal dňa 20. 05. 2009 poverenie na vykonanie exekúcie a na základe ktorého podľa spisu Okresného súdu Levice vedeného pod sp. zn. 14Er/104/2009 stále prebieha exekučné konanie. Týmto exekučným titulom je rozsudok rozhodcovského súdu zo dňa 05. 11. 2008, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený Slovenskou rozhodcovskou a.s. v konaní pod sp. zn. SR 11065/08 a vydaniu ktorého predchádzalo uzavretie zmluvy o úvere zo dňa 05. 11. 2007 medzi spoločnosťou navrhovateľa ako veriteľom a E. I. ako dlžníkom. Rozhodcovský súd vyvodil svoju právomoc na vydanie rozsudku z rozhodcovskej doložky zakotvenej vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. Z konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu SR vyplýva, že pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012). V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 14Er/104/2009 bude preto potrebné opätovne posúdiť navrhovateľom predložený exekučný titul ako i to, či tento je alebo nie je v súlade so zákonom, pričom odvolací súd tiež poukazuje v tejto otázke na ustálenú judikatúru NS SR (napr. rozhodnutia NS SR v konaní pod sp. zn. 3Cdo 146/2011 - R 46/2012, 6Cdo 105/2011, 5 ECdo 9/2013, 4 ECdo 283/2013, 7 ECdo 250/2013).

Vyššie uvedené považoval odvolací súd potrebné uviesť na doplnenie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Pri posudzovaní danej veci sa odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, ďalej zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v podanom odvolaní, a to najmä navrhovateľom namietanou vadou konania, spočívajúcou v odňatí možnosti konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vzhľadom na to, že žiadny právny predpis nešpecifikuje pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“, vo všeobecnosti ním treba rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj napr. III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (aj čl. 6 ods. 1 vyššie citovaného Dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (napr. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a súladu jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku. Procesný postup súdu pri konštituovaní i vecnej zmene rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto treba považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania slúžiacich na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie je možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený (pri jeho uplatnení) v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza k stavu, kedy sa mu postupom súdu porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Navrhovateľ žiadnym spôsobom nešpecifikoval postup súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom a odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa a konania, ktoré mu predchádzalo, žiadny takýto dôvod nezistil, v dôsledku čoho potom v tejto časti považoval odvolanie navrhovateľa za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv navrhovateľa (nevykonanie znaleckého dokazovania podľa návrhu navrhovateľa zo dňa 30. 08. 2013) nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 OSP).

K aplikácii ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku správne citoval toto ustanovenie v znení účinnom v čase začatia exekučného konania a podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na súd, pričom toto

ustanovenie bolo rovnaké aj v čase začatia tohto súdneho konania, a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná a princíp priamej retroaktivity nebol aplikovaný. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku taktiež správne citoval ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov účinnom v čase začatia exekučného konania a podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. K argumentu o vyvrátení nároku navrhovateľa konštrukciou súdu o nedôveryhodnosti údajov navrhovateľa, uvedeným v návrhu, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa zamietnutie nároku neodôvodnil nedôveryhodnosťou údajov navrhovateľa, ale tým, že po vykonaní dokazovania oboznámením sa s exekučným spisom Okresného súdu Levice vedeným pod sp. zn. 14Er/104/2009 zistil, že tvrdenie navrhovateľa o nečinnosti exekučného súdu v trvaní viac ako 6 mesiacov sa nezakladá na pravde. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa dodáva, že toto omeškanie v danom prípade bolo spôsobené i súdnym exekútorom, pretože ako vyplýva z vyššie označeného exekučného spisu, návrh na vykonanie exekúcie bol u súdneho exekútora spísaný dňa 12. 02. 2009 a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola súdu prvého stupňa doručená až dňa 10. 03. 2009. Exekučný súd vydal poverenie dňa 20. 05. 2009, ktoré bolo súdnemu exekútorovi doručené dňa 25. 05. 2009, z čoho potom vyplýva, že exekučný súd nemohol byť a ani nebol nečinný 6 mesiacov, ako to tvrdil navrhovateľ v podanom návrhu.

Pokiaľ navrhovateľ namietal nedostatočne zistený skutkový stav a zamietnutie návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania, v dôsledku čoho mal súd znemožniť navrhovateľovi preukázať výšku materiálnej škody, k tomu odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v tomto smere postupoval správne, nakoľko pokiaľ v konaní nemal preukázanú existenciu škody na strane navrhovateľa, bolo nadbytočné a nevhodné vykonávať dokazovanie na preukázanie výšky navrhovateľom tvrdenej škody.

V ďalšej časti odvolania navrhovateľ vytýkal súdu prvého stupňa, že nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom konania nevznikol stav právnej neistoty. Takáto argumentácia súdu sa však v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku nenachádza a taktiež súd ani nepolemizoval o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Okrem toho odvolací súd dodáva, že súd prvého stupňa v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase, preto úvahy navrhovateľa o dĺžke a obmedzenosti súdu lehotou hodnotil ako irelevantné. Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 a ust. § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému odporcovi v odvolacom konaní náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.